

Силабус курсу:

УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та інші
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	3 (Осінній)
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Розробник курсу та лектор:

к.т.н., доц., Бірюков О.В.

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

1978olebir@gmail.com

509аГК, за

+38-095-532-4142

розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

сформувані у студентів комплексне уявлення про теоретичні основи управління знаннями та інтелектуальною власністю; визначити основні тенденції в означеному напрямку, сформувані навички роботи з ключовими інформаційними джерелами для можливості організації подальшої самостійної дослідницької роботи.

Сьогодні знання - це фактично невичерпний ресурс для розвитку сучасної організації, підприємства, який може бути перетворено у ринковий актив, що підвищить прибуток, ринкову вартість, надасть конкурентні переваги. Саме тому необхідно вивчати процеси завдяки яким знання та побудовані завдяки ним об'єкти інтелектуальної власності створюються, зберігаються, розподіляються, використовуються, комерціалізуються і захищаються.

Курс може бути корисним студентам спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а також іншим спеціальностям.

Результати навчання:

Результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: - визначення основних понять дисципліни (діяльність, дані, інформація, знання, творчість, інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності, об'єкт інтелектуальної власності - ОІВ, життєвий цикл ОІВ, охорона та захист ОІВ, комерціалізація ОІВ), та їх сутність;

розуміти:

- основні етапи робіт з управління знаннями;
- що результат розумової діяльності людини є його інтелектуальною власністю;
- що об'єкт інтелектуальної власності може виступати як товар;

використовувати:

- моделі за циклом створення та розповсюдження знань;
- об'єкт інтелектуальної власності як модель вирішення проблеми;
- ідентифікувати об'єкти та суб'єкти інтелектуальної власності;
- нескладні методи пошуку нових рішень та активізації творчості;
- визначити та обґрунтувати спосіб комерціалізації об'єкту інтелектуальної власності;
- виявляти факти порушення прав власників чинних охоронних документів, застосовувати процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

аналізувати:

- предметну область діяльності з позиції формалізації та структуризації знань персоналу;
- життєвий цикл об'єкту інтелектуальної власності по етапам.

Результати навчання в термінології стандарту вищої освіти:
для спеціальності 051:

- формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
- розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.
- обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

Результати навчання в термінології стандарту вищої освіти:
для спеціальності 076:

- вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності;
- визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
- застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп;
- вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;
- оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

***Передумови до
початку
вивчення:***

Базові знання та уявлення з наступних дисциплін:

Інформаційні технології, господарське право, основи менеджменту та підприємництва економіка, економічний аналіз та прогнозування управління персоналом корпоративні фінанси підприємство і бізнес-культура, бізнес-комунікації, конфліктологія, маркетинг та дослідження ринку, інноваційний розвиток соціально-економічних систем, інформаційна економіка.

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти з спеціальності 051 набуде наступних загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК13**. Здатність самостійно здобувати нові знання, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти з спеціальності 076 набуде наступних загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей:

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СК 8. Здатність вирішувати задачі прогнозування процесів розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур із використанням економіко-математичних методів та інформаційних технологій.

Структура курсу

Загальна кількість годин	в тому числі		
	лекції очн./заоч.	практичні заняття очн./заоч.	самостійна робота студента очн./заоч.
90	10/2	10/2	70/86

№	Тема	Години (л/лб/пз)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Змістовий модуль 1. Управління знаннями. Тема 1. Управління знаннями	денна 6/0/6 заочна 0,5/0/0,5	Організаційна досконалість. Етапи розвитку цивілізації та причини появи необхідності управління знаннями. Знання як одна з найважливіших категорій управління. Сутність та класифікація знань. Характеристика підходів до управління знаннями. Роль комунікацій в управлінні знаннями. Інтелектуальний капітал. Процесні моделі управління знаннями персоналу. Інформаційні технології управління знаннями та інфраструктура створення і поширення знань.	Обговорення Тести Практичні питання
2.	Змістовий модуль 2. Інтелектуальна власність. Тема 1. Ідентифікація об'єктів інтелектуальної власності.	денна 1/0/1 Заочна 0,5/0/0,5	Характеризування поняття інтелектуальна власність. Об'єкт інтелектуальної власності та його життєвий цикл. Галузі права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів та суб'єктів інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності. Об'єкти авторського права і суміжних прав Нетрадиційні об'єкти.	Обговорення Тести Практичні питання
3.	Змістовий модуль 2. Інтелектуальна власність. Тема 2. Охорона і захист права інтелектуальної власності.	денна 1/0/1 заочна 0,5/0/0,5	Загальна схема охорони права інтелектуальної власності. Національна система правової охорони інтелектуальної власності. Система законодавства України з ІВ. Міжнародна система охорони ІВ. Основні поняття порушення права ІВ. Порядок виявлення порушень та захисту права ІВ.	Обговорення Тести Практичні питання

№	Тема	Години (л/лб/пз)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Поняття службового твору. Авторське право на службовий твір. Право роботодавця. Документи, що підтверджують створення службового твору.	
4.	Змістовий модуль 2. Інтелектуальна власність. Тема 3. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Поняття комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. Підходи до оцінки вартості ОІВ. Способи комерціалізації ОІВ. Порівняльний аналіз способів комерціалізації прав на ОІВ. Визначення ключових понять, пов'язаних з комерціалізацією прав на ОІВ.	Обговорення Тести Практичні питання

Рекомендована література:

1. Клепко С.Ф. Наукова робота і управління знаннями: Навчальний посібник. Полтава: ПОППО, 2005. 201 с
2. Антоненко В.М., Мамченко С.Д., Рогушина Ю.В. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями: навч. посіб. Ірпінь. 2016. 210 с.
3. Приймак В.М. Управління знаннями. Підручник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. 240 с.
4. Котвицький В.Б., Іванюк О.В., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність. Навчально-наочний посібник. Житомир: 2014. 163 с.
5. Капінос М.М., Лерантович Е.Т., Солощук М.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Харків: Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Друкарня Мадрид, 2016. 396 с.
6. Ходаківський Є.І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Навч. посібник. К.: "Центр учбової літератури", 2014. 276 с.
7. Верба І.І., Коваль О.О. Основи інтелектуальної власності. За ред. С.В. Чікін. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ», 2013. 262 с.
8. Alor-Hernández G., Valencia-García R. (eds.) Current Trends on Knowledge-Based Systems Springer, 2017. 302 p.
9. Antonelli C., Link A.N. Routledge Handbook of the Economics of Knowledge Routledge, 2014. 272p.
10. Becerra-Fernandez I., Sabherwal R. Knowledge Management: Systems and Processes. 2nd ed. Routledge, 2015. 382 p.

Додаткові інформаційні джерела

1. Вачевський М.В. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.
2. Dalkir K. Knowledge management in theory and practice. 2th. ed. London: Massachusetts Institute of Technology, 2011. 486 p.
3. Джанетто К., Уилер Э. Управление знаниями. Руководство по разработке и внедрению корпоративной стратегии управления знаниями. пер. с англ. Е. М. Пестеревой. М.: Добрая книга, 2005. 192 с.
4. Дресвянников В.А. Управление знаниями организации М.: КНОРУС, 2016. 344 с.
5. Левченко Т.М., Сафонова Л.А. Управление знаниями в предпринимательских формированиях. Новосибирск: СибГУТИ, 2016. 103 с.
6. Крутиков В.К., Косогорова Л.А., Якунина М.В. Экономика знаний в глобальном мире Учебно-метод. пособие. Калуга: Калужский гос. ун-т им. К. Э. Циолковского, 2019. 152 с.
7. Паникарова С.В., Власов М.В. Управление знаниями и интеллектуальным капиталом. Учебное пособие. Екатеринбург: Издательство Уральского университета, 2015. 140 с.

Методичне забезпечення

НМКД. URL: <https://moodle.snu.edu.ua/course/view.php?id=2929>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Модуль 1 участь в обговоренні, практичні питання, тести	20
Модуль 2 участь в обговоренні, практичні питання, тести	20
Індивідуальні завдання	10
Іспит	50
Разом	100

Під час навчання може враховуватись та оцінюватись (за попередньою згодою з викладачем) будь-яка інша активність (від підготовки доповідей та виступів на практичних заняттях, до участі у конференціях, семінарах (за спільною з вивчаємо дисципліною тематикою), або паралельному навчанні в інших навчальних закладах або на он-лайн курсах.

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.